

καὶ ὁ ποιητῆς τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» ὁ ἐντροπῶν, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ ὅλου ποιήματός του, τόσον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν παρομοίων ἔργων. Ἡ τοιαύτη δὲ γνωριμία δύναται νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ἐν ἐπὶ πλεόν στοιχείον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μορφώσεώς του.

Ἡ λογοτεχνικὴ ἀξία τοῦ «Ἐρωτοκρίτου» ἐγκείται εἰς τὴν χάριν καὶ ἀφέλειαν τῆς διηγήσεως, τὴν ζωηρότητα τῶν περιγραφῶν, τὴν πιστὴν διαγραφὴν τῶν χαρακτήρων καὶ τὴν τεχνικὴν σύνθεσιν. Ἐχει βεβαίως καὶ τὸ ποίημα τοῦτο τὸ ἐλάττωμα τῆς μακρολογίας ὡς τὸ ἔχουν ὅλα τὰ παρόμοια ποιήματα καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ ἑλληνικὰ ποιητικὰ ἔργα τῆς μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς, καὶ τὸ ἐλάττωμα τῆς ἐπαναλήψεως ἰδίων σκηνῶν καὶ περιγραφῶν, ἀλλὰ τὰ ἄλλα λογοτεχνικὰ προτερήματά του εἶναι πολὺ περισσότερα τῶν ἐλαττωμάτων ὥστε νὰ μὴ ζημιώνεται ἡ λογοτεχνικὴ ἀξία του. Κυριώτατον δὲ προτέρημά του εἶναι ἡ ἀριστοτεχνικὴ, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, χρησιμοποήσεις τῆς γλώσσης. Καίπερ ἰδιωματικὴ ἡ γλῶσσα, ἔγινε διὰ τῆς ἱκανότητος τοῦ ποιητοῦ ἀληθὲς λογοτεχνικὸν ὄργανον. Ταῦτα περὶ τοῦ «Ἐρωτοκρίτου»¹.

Ἡ Εὐμορφη Βοσκοπούλα.—Μετὰ τὸν «Ἐρωτοκρίτον» τὸ ἀξιολογώτερον πρᾶξον τῆς ἐπικολυρικῆς ποιήσεως κατὰ τὴν ἱστορουμένην ταύτην περίοδον εἶναι «Ἡ Εὐμορφη Βοσκοπούλα»²,

1. Ἐμπικρολόγησι ἰσως περισσότερον τοῦ θέοντος εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ «Ἐρωτοκρίτου», λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς κυρίας μορφῆς τῆς παρούσης συγγραφῆς. Ἀλλ' ἐνόμισα, ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ σπουδαιοτέρου μνημείου τῆς βυζαντινῆς καὶ μεταβυζαντινῆς ἑλληνικῆς λογοτεχνίας εἰς τὴν λαϊκὴν γλῶσσαν, ἐπατρέπετο ἡ μακρολογία αὕτη, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἐξέτασις του ἔγινε καὶ ὑπὸ τινος ἀπόψεως, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον θιγῆ πρότερον, καὶ μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ παρουσιάσω νέαι τινὰ στοιχεῖα ἐρεῦνης. Ἐπεξήτησα δὲ κυρίως νὰ καθορίσω τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ποιήματος συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην, τὴν ὁποῖαν ἐμόρφωσα κατόπιν τῆς ἐρεῦνης μου ταύτης.

2. Ἡ «Εὐμορφη Βοσκοπούλα» ἐξεδόθη τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1627 μὲ τὸν τίτλον:

*Ἡ Βοσκοπούλα ἢ Ἐμορφη οὕτως ὀνομασμένη.
Εἰς τύπον κ' εἰς φανέρωσιν τώρα γεωσι βαλμένη.
Μὲ ἐξοδὸς τοῦ εὐγενικοῦ Νικολοῦ τοῦ ἐκ Κρήτης
Δρυμνινὸς τὸ πικλὴν του ὁ Ἀποκορωνίτης*

